

UDK 616-051:929
COBISS.SR-ID 218702860

ISSN 2466-2992 (Online) (2015) br.1, p.40-46

PRVA – DR DRAGA LJOČIĆ MILOŠEVIĆ**THE FIRST – DRAGA LJOČIĆ MILOŠEVIĆ, MD****Dušica Janković**

Zavod za hitnu medicinsku pomoć Niš, Serbia

ABSTRAKT

Uvod: Istorijski podaci govore da su se u svetu tek krajem šeste decenije XIX veka žene mogle upisati na studije medicine. Prvi je to ženama omogućio Medicinski fakultet u Cirihu gde su studirale žene iz cele Evrope. 1878. godine, u Cirihu je studije medicine završila i prva Srпкиnja, gospođica Draga Ljočić.

Prva žena lekar u Srbiji rođena je u Šapcu 1855. godine. Posle završene osnovne škole odlazi u Beograd, a 1872. godine u Cirih na dalje školovanje. Upisala je studije medicine i školovanje na kratko prekinula da bi kao lekarski pomoćnik učestvovala u srpsko-turskom ratu 1876. godine, gde dobija i čin sanitetskog poručnika. 1878. godine se iz Ciriha vraća u Srbiju kao "doktor medicine, hirurgije, babičluka i očnih bolesti". Tadašnja Srbija i njeni zakoni nisu bili spremni da kao ravnopravnu prihvate prvu ženu lekara u državnu službu. Njeno znanje je moralo biti preispitano od strane komisije formiranje od eminentnih srpskih lekara. Lekarsku praksu je započela u Državnoj bolnici u Beogradu tek 1880. godine, a pet godina kasnije, u vreme srpsko-bugarskog rata, bila je i jedini lekar u toj bolnici, jer su svi bolnički lekari bili u ratnoj službi. Često je doktorica sa torbom u rukama odlazila u kućne posete pacijentima po pozivu. Draga će kao lekar u sanitetskoj službi uspešno učestvovati i u oba balkanska rata, da bi u vreme Prvog svetskog rata, tada već u poznim godinama, bila aktivna u sakupljanju i slanju pomoći za bolesnike. Radila je kao lekar i u Državnom monopolu. Bavila se prevođenjem inostrane stručne literature. Osnovala je Beogradsko materinsko udruženje i učestvovala u podizanju bolnice "Dr Elise Inglis". Draga je bila udata za Rašu Miloševića, majka četvoro dece i prva žena u Srbiji koja je zadržala devojačko prezime i pridodala muževljevo. Dr Draga Ljočić Milošević umrla je u Srbiji 1926. godine.

Zaključak: Životna priča dr Drage Ljočić Milošević nedvosmisleno se može shvatiti kao potpuno savremena. Njenu snagu da bude priznata u svojoj profesiji kao jednaka sa ostalima, možemo prepoznati u radu svih koji se bave urgentnom medicinom.

Draga Ljočić, prva žena lekar u Srbiji, rođena je 28. februara 1855. godine u Šapcu, od oca Dime i majke Marije, u cincarskoj porodici. Oko 1820. godine, njeni preci su doselili iz Goleša, mesta u Caparskom polju kod Resena, prvo u Jagodinu, a onda u Šabac. U Šapcu je u to vreme živelo četrdesetak cincarskih porodica. Otac Dima se u Šapcu bavio trgovinom. Pošto je, kao i većina Cincara, voleo parničenje i isterivanje pravde, sudio se oko imanja sa bogatom šabačkom porodicom Kurtović. Ubeđen u povoljan ishod, vodio je parnicu sve dok, sa ženom i troje dece, nije ostao bez novca. Doživевši gubitak parnice i imanja kao veliku nepravdu, pozajmio je pet talira i platio crkvenjaku da zvoni na crkvena zvana. Na pitanja Šapčana ko je umro, odgovorio je: "Umrkla je pravda i nju danas sahranjujem".

Načelnik mu je dosudio 25 batina. Dima i Marija su imali petoro dece: sinove Đuru, Svetozara i Mihaila i kćeri Jelku i Draginju-Dragu.

Upornost ove porodice da školuju svoju decu, bez obzira na siromaštvo u kome su se obreli, je za svaku pohvalu. Đura Ljočić se školovao na Vojnoj akademiji a zvanje inženjera je stekao u Cirihu. Bio jedan od najbližih saradnika Svetozara Markovića. Svetozar Ljočić je nakon završenog školovanja na Vojnoj akademiji, kao inženjerski pukovnik nastavio da radi na akademiji kao profesor.

Draga Ljočić posle završene osnovne škole, a kako se ženska deca nisu mogla upisati u gimnaziju u Šapcu, odlazi u Beograd, gde upisuje Višu žensku školu. Pomoć za školovanje i stanovanje u Beogradu pružila joj je Persida Pinterović, Dragina učiteljica u

Šabačkoj osnovnoj školi a kasnije i upravnica Više ženske škole. Posle završene Više škole upisuje prirodno-matematički odsek Visoke škole i nakon završenog prvog semestra, vođena ličnom ambicijom 1872. godine odlazi u Cirihi na dalje školovanje, gde upisuje medicinski fakultet. [1]

Slika 1. Draga Ljočić

Istorijski podaci govore da su se u Evropi tek krajem šeste decenije XIX veka žene mogle upisati na studije medicine. Prvi je to ženama omogućio Medicinski fakultet u Cirihiu gde su studirale žene iz cele Evrope.

Univerzitet u Cirihiu je osnovan 1833. godine i u početku je imao četiri fakulteta: teološki, fakultet pravnih i političkih nauka, filozofski i medicinski fakultet. Predmeti koji su se izučavali na medicinskom fakultetu bili su: anatomija, fiziologija, patologija i lečenje, hirurgija, akušerstvo, farmakologija i oftalmologija. [2]

Elisabeth Blackwell (1821-1910), poreklom engleskinja, bila je prva žena na svetu koja je dobila lekarsku diplomu na Geneva Medical College u Njujorku 1849. Na ovaj fakultet je uspela da se upiše nakon što je predhodno bila odbijena od strane 29 medicinskih fakulteta. Njena prijava se smatrala svojevrsnim skandalom. Profesori su, u želji da sklone odgovornost sa sebe, organizovali glasanje

150 studenata po tom pitanju. Ideja se činila toliko neverovatnom za to vreme, pa su student mislili da je u pitanju neka šala, pa su tako i odgovorili - potvrdno. Tako je Elisabeth Blackwell 1847. godine primljena na medicinski fakultet. [3]

Slika2. Elisabeth Blackwell (1821-1910)

U Evropi se o upisivanju žena na medicinski fakultet još uvek razmišljalo kao o svojevrsnom eksperimentu. Među prvima koje su stekle pravo na lekarsku diplomu u Evropi bila je i naša Draga Ljočić 3. februara 1879. godine, a prva među njima 1867. godine Nadežda Suslova, zatim Frances Hoggan, 1870, Elizabeth Garrett Anderson, 1870. godine u Parizu i Marie-Heim Vogtlin 1874-te godine. [4] [5]

Kada je upisala medicinski fakultet 1872. godine u Cirihiu, Draga je imala 17 godina. Život u inostranstvu je podrazumevao velike izdatke. Kao stipendista Fonda Jevrem Pantić, koji je ovaj imućni trgovac ostavio dobrim šabačkim đacima, Draga je svakog meseca imala je na raspolaganju skromnih 40 dinara. [6]

Nakon nekoliko godina studija medicine, školovanje je na kratko prekinula da bi kao lekarski pomoćnik učestvovala u Srpsko-turskom ratu 1876. godine. U sanitetu dr Vladana Đorđevića dobija i čin sanitetskog poručnika. Lečila je ranjenike u Vojnoj akademiji, Bolnici u Svilajncu i učestvovala u borbama na Šumatovcu.

Slika 3. Nadežda Suslova

Slika 4. Elizabeth Garrett Anderson

Uslovi u sanitetima tokom Srpsko-turskog rata su bili nezavidni. U vreme objave ratnog stanja u Srbiji se nalazilo samo 60 diplomiranih doktora medicine, od toga 19 aktivnih sanitetskih oficira. Pored njih, u vojsci je bilo još pet lekarskih pomoćnika, jedan

diplomirani apotekar i šest apotekarskih pomoćnika. Medicinska kultura među neobrazovanim narodom nije ni postojala: lečenjem su se bavili samouki vidari, kostolomci i babe bajalice, a ni kod tankog sloja obrazovanih ona nije bila na nekoj zavidnoj visini. Nije bilo školovanih vojnika-bolničara, nije bilo kvalitetnih transportnih vozila za prevoz ranjenika, nije bilo nužne medicinske opreme (na sanitetu se uvek štedelo), sanitetski depo, iako poluprazan, bio je pretrpan nepotrebnim i zastarelim stvarima, nije postojala nikakva vojnosanitetska doktrina, niti je ono malo doktora bilo pripremljeno za svoju ratnu ulogu. Jedino što je donekle bilo od koristi, bili su depoi srpskog Crvenog krsta. [7]

Slika 5. Marie-Heim Vogtlin

Nakon zaključenja primirja, Draga nastavlja studije u Cirihi i 1879. godine diplomira sa temom "Prilog operativnoj terapiji fibromioma materice". Iz Ciriha se vraća u Srbiju kao "doktor medicine, hirurgije, babičluka i očnih bolesti".

26. februara 1879. godine, dr Draga Ljočić se molbom obraća Ministarstvu unutrašnjih dela, tražeći dozvolu da obavlja lekarsku službu u kojoj je, između ostalog, pisalo: „Ja sam svršila Medicinski fakultet na Univerzitetu ciriškom i položila doktorat kao doktor medicine, hirurgije, babičluka i očnih bolesti, što dokazujem priloženom diplomom. Na osnovu ovoga molim g. Ministra da mi izvoli dati dozvolu da u Beogradu praktikujem. I, ako bi trebalo još kakav uslov da ispunim, molim g. Ministra samo neka narediti izvoli, i to ću ispuniti”. [8]

Ministar je nameravao da ovu molbu odbije jer nije bilo lako premostiti tvrdokorna shvatanja o mestu žene u ondašnjem društvu. Ipak, zahvaljujući zauzimanju dr Vladana Đorđevića, 5. aprila 1879. godine je odlučeno da Draga Ljočić polaže državni ispit i ako pokaže dovoljno znanja, dozvoliće joj se lekarska praksa. Ispit je zakazan za 6. april 1879.

Komisija u kojoj su bili najugledniji srpski lekari toga doba dr Vladan Đorđević (lični izaslanik kneginje Natalije), dr Mladen Janković i dr Kazimir Gonsiorski proveravali su Dragino znanje. Prema vođenom protokolu kandidatkinji su postavljana teoretična i praktična pitanja iz anatomije, fiziologije, preskripcije lekova, ginekologije, akušerstva i inih medicinskih grana. Neka od pitanja bila su: “Šta ćete raditi pri jednom porođaju u kome je dete poprečke, i gde je jedna detinja ruka ispala?”, “Kakve razne opijate poznajete?”, “Koji su otrovi kojima se ljudi najčešće otruju i koja su antidota?”. Nakon dobrih odgovora i pravilno postavljenih dijagnoza bolesti “pnevmonije, plevropnevmonije i flegmone na ruci”, u izveštaju Ministarstvu napisano je “da se gospođici dr Dragi Ljočićevoj može dopustiti slobodna lekarska i hirurška praksa u Srbiji”. Pošto je uspešno apsolvirala i ovu prepreku, dobila je pravo da obavlja privatnu lekarsku praksu, ali ne i priliku za ukazni rad u državnoj službi.

Slika 6. Srpski sanitet krajem XIX veka

Po dolasku u Beograd, živela je u kući brata Đure, u Jevremovoj ulici, i tu obavljala privatnu praksu. Međutim, s obzirom na vreme, okolnosti i shvatanja, pacijenata je bilo malo. Tadašnja Srbija i njeni zakoni nisu bili spremni da kao ravnopravnu prihvate prvu ženu lekara u državnu službu. Slične okolnosti su postojale skoro svuda u Evropi. U vreme diplomiranja Drage Ljočić žene nisu mogle raditi u državnoj službi kao lekari bez obzira na

njihov nedostatak i zdravstvenu neprosvećenost stanovništva skoro čitave Evrope.

Tek 6. jula 1882. novi Ministar unutrašnjih dela, Milutin Garašanin, postavio ju je za lekarskog pomoćnika u Opštoj državnoj bolnici, najvećem tadašnjem lečilištu u Srbiji.

1883. godina donela je značajnu promenu u njenom privatnom životu: 9. januara se udala za novinara Rašu Miloševića, jednog od osnivača Radikalne stranke. I u tom najradosnijem trenutku razbila je još jednu predrasudu i bila prva žena u Srbiji koja je posle venčanja zadržala svoje porodično prezime. [9] Draga Ljočić i Raša Milošević su imali petoro dece: sina Đuru i kćeri Spomenu, Radmilu, Zoru i Olgu. Njihova druga kćerka Radmila, je kasnije nastavila majčinih stopama, studije medicine završila je u Cirihu i od 1911. je radila u Opštoj državnoj bolnici. Bila je udata za Branka Lazarevića. Kada je 1885. izbio srpsko-bugarski rat dr Draga je radila u tri beogradske bolnice: Opštoj državnoj, Infektivnoj i Bolnici za ranjenike smeštenoj u Velikoj školi, obzirom da su svi lekari bili upućeni na bojišta.

Slika 7. Raša Milošević, suprug dr Drage Ljočić

U decembru 1886. ministar Garašanin je unapredio Dragu Ljočić u „lekara sekundanta“, ali ona i dalje nije bila izjednačena u pravima s kolegama, pa se u maju 1889. godine, po ko zna koji put, obratila

ministru tražeći ravnopravnost u službi. Kao odgovor nakon duže prepiske, dobila je – otkaz.

Zajedno sa Jovanom Jovanovićem i Sarom Karamarković 1904. je osnovala „Materinsko udruženje“, ustanovu koja je imala zadatak da smanji smrtnost odojčadi i zbrine napuštenu decu. Zahvaljujući preduzimljivosti dr Drage, udruženje je sledeće godine dobilo zgradu u Studentskoj ulici u kojoj je otvoren „Dom za nahočad“. Ona je bez ikakvog honorara lečila i učenice Radničke škole pri beogradskom Ženskom udruženju. Platu je primala samo u Fabrici duvana i šibica, gde su je radnici zvali „svojom majkom“. Često je sa torbom u rukama odlazila u kućne posete pacijentima po pozivu.

Postala je poznata i širom Evrope, jer se i nemačka štampa divila ženi lekaru iz Srbije i učesniku svih ratova od 1876 do 1918. [10] Kad su počeli balkanski ratovi, doktorka Draga imala je 57 godina i zdravlje joj je bilo narušeno, ali je to nije sprečilo da 1912-1913. radi danonoćno u ambulanti za građanstvo i sirotinju i u bolnici beogradskog dobrotvora Nikole Spasića. U vreme Prvog svetskog rata, tada već u poznim godinama, kratkotrajno je radila zajedno sa svojom ćerkom Radmilom u niškoj bolnici a onda otputovala u Lozanu, odakle je bila aktivna u sakupljanju i slanju pomoći za zarobljenike u nemačkim i Austro-Ugarskim logorima.

Slika 8. Srpski sanitet u Prvom svetskom ratu

Problemi sa kojima se dr Draga Ljočić Milošević susretala nedvosmisleno se mogu shvatiti kao potpuno savremeni. Pored izuzetne težnje za obrazovanjem i usavršavanjem, dr Draga je bila i uzorna majka i domaćica. Njen besprekoran rad je od strane administracije i kolega bio prepoznat samo u ratna vremena, onda kada je bila „neophodna“. Njena plata nije bila jednaka lekarskim platama svojih kolega iako su radne

obaveze bile iste. Njena kvalifikacija nikada nije dovođena u pitanje, ali je živela u vremenu kada se „ženskinjama“ nije mogla dati državna služba, zato što nisu služile vojsku. Ipak, ona nije posustala ni na tren u svojoj borbi za ravnopravnost i priznanje. Dr Ljočić je uložila velike napore ka prihvatanju žena kao jednakih u svim profesijama, što će postepeno postati pravilo u Srpskom društvu. [11] Neno angažovanje utrlo je put narednim generacijama lekara.

Dr Draga Ljočić Milošević je dobila zvanje „pravog lekara“ 1919. godine u novoj državi, Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. Pravo na penziju stekla je pet godina kasnije, 1924.

Dr Draga Ljočić Milošević umrla je u Srbiji 1926. godine.

Slika 9. Spomenik dr Dragi Ljočić-Milošević

Ovaj mali vremeplov u vreme kada je živela i radila dr Draga Ljočić Milošević, pre više od 100 godina, nije slučajna. Svi koji se bave Urgentnom medicinom prepoznaju asocijacije. Asocijacije prepoznaju i oni koji u kontinuitetu nastavljaju sa zbrinjavanjem i lečenjem naših pacijenata. Asocijacije prepoznaju i oni koji se ne bave urgentnom medicinom ili medicinom uopšte, a u svom poslu se susreću sa izazovima, preprekama, nepriznavanjem, a pri tome su željni znanja, odvažni, požrtvovani i hrabri a opet skromni.

Želju za obrazovanjem dr Drage lako je prepoznati u svakom lekaru koji se trudi da kroz svoju specijalizaciju iz urgentne medicine stekne nova znanja i ovlada veštinama. Lepota urgentne medicine je i u tome što se ona stalno razvija i menja na bolje, prateći rezultate najnovijih istraživanja i tehnološkog napredaka. Urgentna medicina ne prepoznaje pojam „naučenog“ već „učenja“. Svi u urgentnoj medicini i naši dragi saradnici, se dugo godina trude i bore da generacijama koje dolaze za nama ostave snažnu i modernu granu medicine sa svim priznanjima koje ona zaslužuje.

Međusobno uvažavanje svih specijalnosti je nešto na čemu se, reklo bi se, tek gradi svest. Naša je obaveza da budemo uporni i istrajni bar upola onoliko koliko je dr Draga bila u borbi za svoje priznavanje. Razlike nisu nepremostive. Naprotiv, teži se još bliskijoj saradnji sa svim ostalim granama medicine i sve sa ciljem pružanja najbolje moguće zdravstvene nege koju zaslužuju svi naši građani bez razlike.

Naša upornost i požrtvovanje, pokazatelj su energije i elana koji postoje, nepresušni su i vidljivi. Vidljivi su najpre očima posmatrača, koji je van zdravstvenog sistema, prolaznika, rođaka pacijenta i očevidaca. Uslovi i okolnosti u kojima nekada radimo pri zbrinjavanju pacijenata, neretko izazivaju divljenje. Naša neophodnost kao prve karike u zbrinjavanju pacijenata najvidljivija je kada su okolnosti događaja većih razmera poput masovnih nesreća i nepogoda sa većim brojem ugroženih osoba. Ali, podjednako smo neophodni kada je potrebno pomoći samo jednoj trudnici čiji je porođaj počeo u kući ili jednom radniku na gradilištu koji je pao sa visine ili drvoseči koji se u nepristupačnom seoskom ataru poseko motornom testerom ili osobi koja u gradskom prevozu doživljava srčani udar ili nepokretnom onkološkom pacijentu koji trpi bolove ili detetu koje nam, bez

svesti, na rukama prinose roditelji moleći za pomoć. Zato se često od „urgentasa“ očekuje da istovremeno budu eksperti za masovne nesreće, ginekolozi akušeri, hirurzi, kardiolozi, neurolozi, onkolozi, pedijatari, anesteziolozi a da pri tom budu i dobri ljudi.

Prihvatajmo izazov!

REFERENCE:

1. Branko Šašić, Znameniti šapčani i podrinzi, (Internet), Šabac, Štampa "Dragan Srnić", 1998; (preuzeto 25.10.2015) Dostupno na <http://www.riznicasrpska.net/ponossrpstva/index.php?topic=70.0>
2. Impressum, History and future, First democratically founded university in Europe, (Internet), University of Zurich, Jun 25, 2015 Dostupno na: http://www.med.uzh.ch/UeberdieFakultaet/Geschichte_en.html
3. "Changing the Face of Medicine – Dr. Elizabeth Blackwell". National Library of Medicine. (Internet), Dostupno na: https://www.nlm.nih.gov/changingthefaceofmedicine/physicians/biography_35.html
4. Linda L. Clark, "Women and Achievement in Nineteenth-Century Europe", New Approaches to European History, (Internet), Cambridge University Press, 2008, (preuzeto 25.10.2015) Dostupno na: https://books.google.rs/books?id=NtitRt1uUXMC&pg=PA215&lpg=PA215&dq=first+woman+doctor+in+europe&source=bl&ots=viABRJI1KdZ&sig=_J_dpJsQdz_a7s2XPZpTw2CUyy2w&hl=sr&sa=X&ved=0CF8Q6AEwCGoVChMIqqv32PPfyAIVhF0sCh0RoAIQ#v=onepage&q=first%20woman%20doctor%20in%20europe&f=false
5. Ljubinka Trgovčević, "The professional emancipation of women in 19th-century Serbia", Essay, (Internet), 1.1.2011, The Free Library, Preuzeto 25.10.2015, Dostupno na: <http://www.thefreelibrary.com/The+professional+emancipation+of+women+in+19th-century+Serbia.-a0357472010>
6. Vladimir Đuričić, "Draga Ljočić – prva srpska lekarka", (Internet), Nedeljnik Akter, 1.09.2013, Preuzeto 25.10.2015, Dostupno na: <http://akter.co.rs/weekly/35-drutvo/51730-draga-ljo-i-prva-srpska-lekarka.html>
7. Aleksandar S. Nedok; Ruska sanitetska pomoć Srbiji u njenim oslobodilačkim i odbrambenim ratovima XIX i ranog XX veka (1804–1917. godine); Vojnosanitetski Pregled, (Internet), 2009; 66(7): 587-596; Dostupno na: http://www.vma.mod.gov.rs/vsp_07_09-1.pdf
8. Snežana Veljković, "Izgubljena bitka dr Drage Ljočić", (Internet), Izgovoreno na 41. redovnom sastanku Sekcije za istoriju medicine Srpskog lekarskog društva 30.03.2014., Datum zadnje izmene 18.05.2014., Preuzeto 25.10.2015. Dostupno na: <http://www.rastko.rs/rastko/delo/15022>
9. Dragan Ivanović, "Kolevka zdravstva u Srbiji", Draga Ljočić: Prva žena lekar u Srbiji, Knj. 1 str. 109-114, Izdavač: Srpska knjiga, Ruma, Postavljeno 25.4.2008, zadnja izmena 28.4.2008, Preuzeto 25.10.2015 Dostupno na: <http://www.rastko.rs/istorija/medicina/delo/12547>
10. Ivana Lazović, "Liječnice u srpskom sanitetu tijekom Balkanskih ratova", Acta med-hist Adriat 2007;5(1);71-82
11. Gordana Stojaković, "Pioneer Serbian Women Physicians and Their Activist Role in Women's Rights," Serbian Studies 24, nos. 1–2 (2010): 122–23.

THE FIRST – DRAGA LJOČIĆ MILOŠEVIĆ, MD

Dušica Janković

Emergency Medical Service Nis, Serbia

ABSTRACT

Background: Historical data show that in the world not until the end of the sixth decade of the nineteenth century women could study medicine. The first to allow women to study was Medical School in Zurich where there were women from all over Europe. In Zurich, 1878, the first Serbian women completed the medical studies and she was Miss Draga Ljočić.

The first woman doctor in Serbia was born in Šabac in 1855. After finishing elementary school she went to Belgrade and then to Zurich in 1872 to continue her education. She enrolled to study medicine and briefly interrupted her education in order to participate in the Serbian-Turkish war in 1876 as a medical assistant, where she received the rank of lieutenant. In 1878 she came back from Zurich to Serbia as "a doctor of medicine, surgery, obstetrics and eye diseases." Former Serbia and its laws were not ready to accept first woman doctor in the civil service as equal. Her knowledge had to be reexamined by the board formed of the eminent Serbian doctors. She began her medical practice at the Belgrade State Hospital in 1880, and five years later, during the Serbo-Bulgarian War, was the only doctor in that hospital, because all military hospital doctors were in war service. Often, with a physician's bag in her hands, she would make home visits to patients upon invitation. Draga as a physician in the medical service successfully participated in both Balkan wars. At the time of World War I, already in her late years, she had been active in collecting and sending aid to the sick. She was working as a doctor in the State monopoly. She was engaged in translating foreign professional literature. She founded the Belgrade Maternity Association and participated in raising the hospital "Dr Elise Inglis". Draga was married to Raša Milošević, she was mother of four children and the first woman in Serbia to keep her maiden surname and add her husband's. Dr Draga Ljočić Milošević died in Serbia in 1926.

Conclusion: The life story of dr Draga Ljočić Milošević undoubtedly can be seen as a completely contemporary. Her power to be recognized in her profession as equal with the others, we can recognize in the work of all who are engaged in emergency medicine.

Korespondencija/Correspondence:
Dušica JANKOVIĆ
Emergency Medical Service Nis, Serbia
E mail: drdusicaj@yahoo.com

Rad primljen: 11.10.2015
Rad prihvaćen: 21.10.2015.
Elektronska verzija objavljena: 01.11.2015